

Luonnonsuojelulain 83 § mukainen päätös koskien rauhoitettujen lajien häirintää ja hävittämistä

Hakija

Petteri Hakkarainen

Asia

Lupahakemus koskien kalalokin, naurulokin, pikkulokin, sekä kalatiiran ja lapintiiran häirintää ja ampumista Liperissä sijaitsevalla saarella.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin (*Larus canus*), naurulokin (*Chroicocephalus ridibundus*), pikkulokin (*Hydrocoleus minutus*), sekä kalatiiran (*Sterna hirundo*) ja lapintiiran (*Sterna paradisaea*) häirintään ja ampumiseen Liperissä sijaitsevalla Leivinkallio nimisellä saarella (Kiinteistötunnus: 426–401–31–32). Lupaa haetaan ajalle 1.4.2024–31.5.2024. Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Saari on pieni (n. 0,3 hehtaaria).

Hakijan kesämökin läheisyyteen on muutamien vuosien aikana alkanut pesiä paljon lokkeja. Kyseessä on noin 300 yksilön yhdyskunta, joista harmaalokkeja on n. 20 %, kalalokkeja ja naurulokkeja n. 20 %, pikkulokkeja n. 30 %, tiiroja n. 30 %. Pesiä laskettiin yhdessä vaiheessa olevan n. 100 kappaletta. Aikaisemmin populaatio on sijainnut Tiirinsaarella (karttakuvan mukaan noin 3,2 km mökkisaaresta pohjoiseen), mutta jostain syystä Tiirinsaari on nyt tyhjä ja linnut siirtyneet hakijan mökkisaareen.

Linnut aiheuttavat uhan terveydelle ja turvallisuudelle. Lokit ovat hyökkäilleet ihmisten kimppuun ja onnistuneet myös nokkaisemaan kaksivuotiasta lasta päähän. Lokkien ulosteet peittävät käytännössä kaikki kulkureitit, terassit ja laiturit. Uloste kulkeutuu kenkien mukana ja aiheuttaa sekä salmonellavaaran että lintuinfluenssa riskin. Myös grillipaikka on ulosteen peitossa ja, koska saarella ei ole sähköä se on pääasiallinen ruoanvalmistuspaikka. Hakijalla on myös koiria, jotka ovat alttiina lokkien eritteille. Lokkiyhdyskunta estää kesämökin käytön. Kesämökki on ollut käyttämätön 2 kesää tämän ongelman takia. Lokkien äänet aiheuttavat myös meluhaittaa naapurille viereisessä saarella, joka sijaitsee noin 50 metrin päässä. Hakija on toimittanut kuvia ja videon saaresta, joissa voi nähdä lokkeja ja niiden pesiä ja ulostetta.

Hakija on käyttänyt useita karkotuskeinoja, eivätkä ne ole tuottaneet toivottua tulosta. Käytettyjä pelotteita ovat olleet siimat, haukka- ja pöllöpelottimet, sekä elektronisia pelotteita, jotka tuottavat ääntä ja valoa. Lisäksi lokkeja on yritetty karkottaa ihmisten läsnäololla. Hakija haluaa häätää linnut saaresta ampumalla. Hakija haluaa ampumalla sekä tappaa että pelotella lintuja.

Hakijalla ei ole aikaisempia lupia. Hakemuksessa haetaan lupaa myös harmaalokkien ampumiseen. Harmaalokki on rauhoittamaton lintu ja sen poikkeusluvista vastaa Suomen riistakeskus.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki, naurulokki, pikkulokki, kalatiira ja lapintiira ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettuja. Lisäksi naurulokki on uhanalainen. Luonnonsuojelulain

70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rahoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklinen kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei myönnä hakijalle lupaa tappaa kalalokkeja, naurulokkeja, pikkulokkeja, kalatiiroja ja lapintiiroja ampumalla.

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan ennalta ehkäisten häiritä em. lajien pesiä sekä hävittää kalalokkien, naurulokkien, pikkulokkien, kalatiirojen ja lapintiirojen pesiä ja munia Liperissä sijaitsevalla Leivinkallio nimisellä saarella alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa ajalla 1.4.2024-31.5.2024.
- 2 Kalalokkien, naurulokkien, pikkulokkien, kalatiirojen ja lapintiirojen pesinnän saarella saa estää hävittämällä tyhjiä, rakenteilla olevia sekä munapesiä. Kuoriutuneiden poikasten ja niiden emojen vahingoittaminen on kielletty.
- 3 Tämä lupa ei oikeuta häiritsemään harmaalokkien pesintää tai tuhoamaan niiden pesiä. Harmaalokkeja koskeva poikkeuslupa on haettava Suomen Riistakeskukselta.
- 4 Lintuja vahingoittamattomien karkotusmenetelmien (Esim. BirdAlert -tyyppiset karkottimet, siimat ja lippunauhat) käyttöä tulee jatkaa. Paras teho karkotukselle saadaan, kun menetelmiä ja passiivisten karkotteiden paikkoja vaihdellaan lintujen tottumisen ehkäisemiseksi. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 6 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 7 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.9.2024 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen diaarinumerolla VARELY/4011/2023 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä hävitettyjen pesien ja niissä olleiden munien lukumäärä lajeittain, päivämäärä milloin pesä on tuhottu, ja toimenpiteiden vaikutuslokien pesintään saarella. Raportoinnin perusteella arvioidaan toimenpiteiden vaikutusta sekä tarvetta ja edellytyksiä uuteen lupaan.

Perustelut

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja suojelumääräyksistä poikkeaminen on perusteltua kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Lintujen hyökkäily ihmisten päälle aiheuttaa uhan terveydelle ja turvallisuudelle saarella oleileville. Lintu on jo onnistunut nokkaisemaan lasta päähän. Linnut aiheuttavat myös ulosteellaan terveystarpeensa saarella oleville, kun ulostetta on kaikilla pinnoilla. Saari on pieni (noin 0,3 hehtaaria) suhteessa yhdyskunnan kokoon (noin 300 yksilöä).

Lokkien pesintöjä on pyritty estämään saarella erilaisin lintuja vahingoittamattomin toimenpitein, mutta ne eivät ole olleet riittäviä estämään pesintää. Karkotustoimia on tarpeen tehostaa estämällä lokkien pesintä saarella mahdollisimman tehokkaasti pesinnän alkuvaiheessa sallimalla pesien hävittämisen pesien rakennusvaiheessa tai munintavaiheessa. Hakija saa hävittää mökin alueelta tyhjiä pesäaihoita sekä munapesiä, mutta poikasia ja niiden emoja ei saa vahingoittaa. Pesien hävittäminen pesinnän alkuvaiheessa on alueella pesivälle lokkilajistolle vähemmän haitallista kuin aikuisten lintujen ampuminen, eikä tätä toimenpidettä ole aiemmin kohteella toteutettu. Luvan mukaisesti toimittaessa pesinnän estäminen ajoittuu pesinnän alkuvaiheeseen, jolloin lintujen hakeutuminen muualle häirintätoimien vaikutuksesta on todennäköisempää. Tällöin myöskään vaikutukset alueella pesivien lintujen pesimämenestykseen ko. pesimäkaudella eivät todennäköisesti ole yhtä haitalliset verrattuna tilanteeseen, jossa pesintöjä voisi hävittää pesinnän edettyä poikasvaiheeseen. Luvanmukaisen toiminnan ei katsota vaikuttavan lajien paikalliseen populaatioon ja suotuisaan suojelun tasoon. Tämä luvan toimenpiteiden lintuja karkottavan vaikutuksen perusteella voidaan tarvittaessa tulevaisuudessa arvioida ampumisen edellytyksiä uudestaan.

Ongelman ennaltaehkäisyä, esimerkiksi erilaisten passiivisten pelottimien käyttöä tai ihmisvoimin karkottamista, tulee jatkaa erityisesti pesinnän alkuvaiheessa, ja kokeilla myös uusia menetelmiä Esimerkiksi BirdAlert -karkottimen tapaisia lintujen omia ääniä tuottavia äänikarkottimia kannattaa kokeilla. Mikäli samoja karkotusmenetelmiä käytetään toistuvasti, linnut yleensä tottuvat niihin. Karkotustehon varmistamiseksi erilaisia pelotteita kannattaa vaihdella.

Muuta huomioitavaa

Harmaalokki on rauhoittamaton laji, ja sitä koskevat poikkeusluvut myöntää Suomen Riistakeskus. Hakija vastaa mahdollisen luvan hakemisesta Riistakeskukselta.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Iida-Sofia Holma ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Liperi kirjaamo@liperi.fi

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry (PKLTY) lintuhannu57@gmail.com

SLL Pohjois-Karjalan Luonnonsuojelupiiri ry pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksu 150 €

Tämä asiakirja VARELY/4011/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4011/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 07.11.2023 14:39

Esittelijä Holma Iida-Sofia 07.11.2023 13:32

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi_hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.